

Erdoğan, 9 ayda Cumhurbaşkanı vasfını nasıl yitirdi?

SERKAN DEMİRTAŞ

Politika / 02/06/2015

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 28 Ağustos 2014 günü Türkiye'nin 12. Cumhurbaşkanı olarak göreve başlarken alışıldık bir protokol cumhurbaşkanı olmayacağını ifade etmişti. Erdoğan, arada geçen sürede yaptığı eylemler ve anayasa ve yasaları çiğnemesi sonucunda sadece 9 ay içinde cumhurbaşkanı vasfını kaybetme noktasına geldi.

10 Ağustos 2014 seçimlerinde yüzde 52 oy alarak halkın seçtiği ilk cumhurbaşkanı olarak göreve gelen Erdoğan, o dönem yaptığı açıklamalarla “koşan, terleyen” bir cumhurbaşkanı olacağını, protokol görevleriyle sınırlı olmayacağını açıkça ilan etmişti. “Millet iradesiyle” bu göreve seçildiğini, bu nedenle daha önceki cumhurbaşkanlarıyla karşılaştırılmaması gerektiğini kaydeden Erdoğan, sakın geçen ilk 3-4 aylık dönemin ardından aktif siyasete dönüş işaretlerini vermeye başladı.

Bu süreçteki ilk adımı 19 Ocak günü Bakanlar Kurulu'nu toplayarak gerçekleştirdi. Başbakan Ahmet Davutoğlu açısından sıkıntılı geçen bu ilk toplantının ardından 2 kez daha kabineye başkanlık yapan Erdoğan, böylece yürütmenin başı olarak hükümet işlerine ilgi ve ilişkisinin kalıcı olacağını da gösterdi. Erdoğan, bu süreçte Başbakan Davutoğlu'nun yolsuzlukların önlenmesine ilişkin getirmek istediği Şeffaflık Yasası'nı engellerken, Kürt Sorunu'nun çözümü açısından büyük önem taşıyan Dolmabahçe Mutabakatı'na ve İzleme Komitesi oluşturulmasına muhalefet etti.

Davutoğlu'nun başbakan olarak alanını daraltan, MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın Davutoğlu'nun yanında siyasete girmesine izin vermeyen Erdoğan, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) seçim beyannamesi ve aday listelerinde de belirleyici unsurlardan biri oldu. Davutoğlu'nu benimsemediği ve dolayısıyla gündemine almak istemediği başkanlık sistemi konusunda zorlayan Erdoğan, bu eylemleri neticesinde “partili cumhurbaşkanı” uygulamasını fiili olarak yaşama geçirmiş oldu.

Seçim kampanyası yapan Cumhurbaşkanı

Cumhurbaşkanı sıfatına rağmen AKP lideri ve Başbakan gibi davranan Erdoğan, seçim sürecinin başlamasıyla birlikte vites yükseltti. Anayasaya ve seçim yasalarına açıkça muhalefet eden ancak yasalardaki boşluklardan yararlanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, toplu açılış adı altında gerçekleştirdiği mitinglerde anayasa tarafından kendisine verilen görev niteliklerinin tam tersi eylemlerde bulundu.

Erdoğan'ın bu süreçte gerçekleştirdiği pek az eylem, Anayasa'nın 104. Maddesinde yer alan

“Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin

birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir,” tarifine uydu.

Türk milletinin birliğini temsil etme görevi askıda

AKP lehine 400 milletvekili isteyen, muhalefet partilerine çok sert eleştirilerde bulunan Erdoğan, böylece görev tanımının tam tersi bir siyasi söylemi kullanmış oldu. Toplam oyları yüzde 50'yi aşan muhalefet partilerini ve adaylarını sert dille eleştiren, bazı adayları cinsel yönelimleri bazılarını dinsel açıdan aşağılayan Erdoğan, çizdiği bu tabloyla “Türk milletinin birliğini” temsil etmekten uzak bir profil çizdi.

Erdoğan, geçen haftalarda yaptığı açıklamalardan birinde, yürürlükteki mevcut anayasa ve siyasi sistemin 10 Ağustos'ta çöktüğünü belirtirken, yenisi oluşturulana kadar anayasa ve yasaları ihlal etmeye devam edeceğini, yüzde 52'lik halk desteğinin bu hareketlerini meşru kıldığını kayda geçirmiş oldu.

Basına baskı ve tehdit

Cumhurbaşkanı sıfatıyla görev yaptığı süre boyunca Erdoğan'ın baskıcı yönünün en çok görüldüğü alanlardan biri basın özgürlüğü konusu oldu. CHP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Sencer Ayata, son çalışması “Rejimin Otoriterleşmesi” adlı kitabında, otoriter iktidarların, bilgi kaynaklarına erişimi tekelleştirme ve denetim altına alma yoluyla yurttaşları duyarsızlaştırma ve edilgenleştirmeye çalıştıklarını kaydediyor. Ayata, “Diğer otoriter rejimlerde karşılaşıldığı gibi Türkiye’de de AKP iktidarı yurttaşların farklı görüşler geliştirmesini engellemek için kitle haberleşme araçları, İnternet ve sosyal medya üzerindeki denetimi artırmaktadır,” ifadelerine yer veriyor.

Prof. Ayata'nın çizdiği kavramsal çerçevenin içini de başta Erdoğan olmak üzere iktidar partisi yöneticileri dolduruyor. Bu kapsamda ilk olarak paralel yapıyla mücadele adı altında Gülen grubuna dönük baskılar -Samanyolu TV Genel Yayın Yönetmeni Hidayet Karaca hala cezaevinde- yargı eliyle el koyma arayışlarına dönüştürüldü. Daha sonra hedefe Türkiye'nin en etkili basın-yayın organlarını bünyesinde barındıran Doğan Medya Grubu ve Hürriyet Gazetesi konuldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açtığı yol sonucunda Hürriyet Genel Yayın Yönetmeni Sedat Ergin hakkında suç duyurusunda bile bulunuldu. Erdoğan, bu gruba bağlı kurumlarda çalışanlara “ücretli şarlatan” ifadesini kullanırken, Türk meslektaşlarıyla dayanışma gösteren New York Times, The Economist gibi basın-yayın organlarıyla da söz duellosuna girişti.

Ancak Erdoğan'ın, basın özgürlüğü konusundaki -şimdiye kadar ki- en ağır darbesini Cumhuriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar'a sakladığı önceki gün

yaptığı açıklamayla ortaya çıktı. “Bunların derdi Türkiye'nin imajına gölge düşürmek. Bunu özel haber olarak yapan kişi de bunun bedelini ağır ödeyecek öyle bırakmam onu” diyerek Can Dündar'ı tehdit eden Erdoğan, böylece çağdaş demokrasiler yerine Rusya lider Vladimir Putin'in sembolize ettiği neo-otoriter yönetimlerin kullanageldiği üslubu benimsemiş olduğunu gösterdi.

Bu olgulardan yola çıkıldığında Erdoğan'ın toplumun tamamını koruyup kollayan, Türk milletinin birliğini temsil eden bir cumhurbaşkanı olma sıfatı ve vasfını yitirdiğini söylemek yanlış olmaz.

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)